

POSTANOWIENIE

14 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Monika Koba

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 14 września 2023 r. w Warszawie,
zażalenia M.J.

na postanowienie Sądu Najwyższego z 8 marca 2023 r., I CSK 3015/22,

w sprawie z powództwa M.J.

przeciwko M.K.

o zobowiązanie do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej lub zapłatę,

odrzuca zażalenie.

[A.T.]

[ms]

UZASADNIENIE

W dniu 8 marca 2023 r. Sąd Najwyższy w sprawie I CSK 3015/22 odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej powoda M.J. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 4 października 2021 r. oraz przyznał radcy prawnemu reprezentującemu powoda z urzędu od Skarbu Państwa – Sądowi Apelacyjnego w Katowicach kwotę 1350 zł z uwzględnieniem podatku od towarów i usług tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

Powód M.J. reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika wniósł zażalenie na to postanowienie domagając się jego uchylenia, zniesienia postępowania przed Sądem Najwyższym i skierowania sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jako niedopuszczalne podlegało odrzuceniu.

Katalog postanowień, które podlegają zaskarżeniu zażaleniem do Sądu Najwyższego, jest zawarty w art. 394¹ § 1 i 1¹ k.p.c. Wyliczenie to ma charakter wyczerpujący.

Postanowienie, które zostało zaskarżone przez powoda, nie zostało wymienione w powyżej przytoczonych przepisach, co skutkuje jego niedopuszczalnością, niezależnie od tego, jakie zarzuty skarżący w nim sformułował. Przypomnieć należy, że zarówno art. 394¹ § 1 k.p.c., jak i art. 394¹ § 1¹ k.p.c., dotyczą postanowień sądów pierwszej i drugiej instancji; żadne postanowienie Sądu Najwyższego nie jest zaskarżalne, co wynika z ustrojowej pozycji Sądu Najwyższego (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 września 2020 r., V CO 96/20, niepubl.).

Nie można zatem skutecznie złożyć zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego wydane w przedmiocie odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jest ono postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie kasacyjnej, brak zaś szczegółowej regulacji prawnej, która pozwalałaby na zmianę takiego postanowienia na wniosek lub z urzędu (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 listopada 2017 r., II UO 16/17, niepubl.; z 30 września 2020 r., I CZ 37/20, niepubl.; z 15 kwietnia 2021 r., V CSK 431/19, niepubl.; z 23 kwietnia 2021 r., I CSK 318/20; z 7 grudnia 2021 r., II CZ 55/21, niepubl.; z 22 czerwca 2022 r., III CZ 170/22, niepubl.; i z 24 stycznia 2023 r., III CZ 331/22, niepubl.).

Niedopuszczalność zażalenia powoduje, że Sąd Najwyższy nie może objąć kontrolą zarzutów skarżącego dotyczących mającej mieć miejsce nieważności postępowania przed Sądem Najwyższym związanej z orzekaniem przez Sędziego powołanego na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia

8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3); (zob. także uchwała składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego – zasada prawna - z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, OSNC 2020, nr 4, poz. 34, postanowienia Sądu Najwyższego z 26 maja 2020 r., III KK 75/20 i IV KK 110/20; z 22 grudnia 2020 r., IV KK 516/20; z 21 maja 2020 r., III KO 15/20; z 16 września 2021 r., I KZ 29/21, OSNK 2021, nr 10, poz. 41; z 29 września 2021 r., V KZ 47/21 i II KO 30/21; z 18 stycznia 2022 r., I KZ 61/21; z 21 stycznia 2022 r., III CO 6/22 i III CO 37/22; z 30 grudnia 2021 r., I CSK 197/20; wyrok Sądu Najwyższego z 26 lipca 2022 r., III KK 404/21; uchwała Sądu Najwyższego z 5 kwietnia 2022 r., III PZP 1/22, OSNP 2022, nr 10, poz. 95; uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNKW 2022, nr 6, poz. 22; a także wyroki EPTC z 22 lipca 2021 r., nr 43447/19, Reczkowicz przeciwko Polsce; z 8 listopada 2021 r., nr 49868/19 i 57511/19, Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce; i z 3 lutego 2022 r., nr 1469/20, Advance Pharma Sp. z o.o. przeciwko Polsce; wyrok TSUE z 6 października 2021 r., C-487/19, W.Ż.).

Wobec niedopuszczalności zażalenia uchyła się także od kontroli Sądu Najwyższego argumentacja skarżącego kwestionująca istnienie podstaw do odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Zażalenie podlegało odrzuceniu w składzie jednoosobowym, zgodnie bowiem z art. 397 § 1¹ w zw. z art. art. 394¹ § 3 k.p.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 614) - począwszy od dnia jej wejścia w życie (1 lipca 2023 r.) - Sąd Najwyższy, analogicznie jak sąd drugiej instancji, odrzuca zażalenie spóźnione, nieopłacone lub z innych przyczyn niedopuszczalne albo, którego braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie w składzie jednego sędziego.

Z przytoczonych względów - na podstawie art. 398⁶ § 3 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. - orzeczono jak w sentencji.

[A.T.]

[ms]